

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

A berlini nemzetköziek

Meg a mieink!

Levél a szerkesztőhöz.

A nyomor, a vagyon egyenlőtlen megoszlása, az óriási papi és főúri birtokok s szerintem még a népek tudatlansága, tanulatlansága csapatoként hajítja a mi jámbor s hazaszeretetétől eddig annyira áthatott népünket is a szocializmus karmai közé. Napról-napra szaporodik e párt, napról-napra egy új eddig szűz területen üti fel fejét a meg nem értett, a rosszul értelmezett s éppen ezért pusztító, romboló hatása pedig eredetileg oly magasztos eszme. S a métegyre egyre terjed; majd itt, majd amott szedi az áldozatát. S az áldozat éppen az igazi államfentartó elem, az, ki az ő munkájával, verejtékével tolja előre az állam szekere rudját, kik igába vannak fogva s elgyötörve az egész napi lélek irtó, idegölő robotban, vakon, meggondolás nélkül rohannak bele vesztükbe; csábító szavakat, nagyhangú ígéreteket készpénz

gyanánt vesznek s a míg ők éheznek, nem veszik észre az ő vállakon magasra törtető, elbizott, nagyszájú népezér diadalkiáltását. Az élet mind nehezebb, elviselhetetlenebb, az érdekelletét a munkás és munkaadó, e két egymásra utalt tényező közt mind élesebb, veszedelmesebb; ma már a fegyver nélküli, de sokkal rettenetesebb harc kezdetén állanak, hol győztes és legyőzött egyformán elvérzik. A nyomor gigászi harca ez a fény és pompa ellen, a bőrkötény áll itt a biborpalásttal szemben! S a levert és a győztes egyformán sirni fog s talán a romokon eljön a megértés órája; kart karba öltve kezdik meg ujja építeni azt, mit esztelen harcokban földig leromboltak, lángba borítottak.

De félre a jóslással! A jövőt lepel fedi s gyöngye emberi kéz azt fel nem lebbentheti!

„Ahol kenyeret kapok; az az én hazám“ száz és száz ajakról halljuk ezt naponta s piros pántlikájú atyáinkfiái kérkedve hangoztatják, mi nekik a haza, mi nekik az or-

szág. Hány magyar emberrel találkozottam már kint külföldön, ki letagadja, hogy ő magyar s még bátor azt is kijelenteni, hogy szégyenlené a külföldön, a „művelt“ talajon száján kiejteni, hogy ő a barbár magyar náció szülőtte! Ezt pedig nem is egy műveletlen ember mondotta, hanem egy orvosnövendék, tehát képzett, tanult ember, akit a mi nemzetközi szociáldemokrata pártunk küldött ki Berlinbe tanulmányait folytatni, ezzel kapcsolatban a nemzetközi szociáldemokrata párt szervezetével is megismerkedni. S csodálatos, míg ő a magyarországi szociáldemokrata párt minden egyes tevékenységét a német mintában megerősítve látta, én mindég homlokegyenest ellenkező eredményre jutottam. — S tagadhatatlan, vasfejű egy ember volt, vagy talán igazában az érdeke követelte azt meg. Órákosszai heves vitatkozás s legtöbb esetben kézzel fogható példák árán sem voltam képes álláspontjáról leverni. Én még ez ideig nagyobb lelkesebb patriótát, mint a igazi né-

Háromnadrágos Csuka koma.

(Hajdu történet.)

Fortélyos észjárású hajduember volt Csuka koma. Koránt sem volt négyökrös, négylovas gazda, mint Hódos Bálint szomszédék. Csuka koma két lovaeskával szántogatta pusztai kis földjét. Azonban krumplija termett elég. Hízó disznója is rőfögött az ölben. Kenyérnek való rozs került a homárban. Kendermagos jéréói mindennap tojtak egy süveg tojást. Zord téli időben a meleg boglyakemence mellett szótték-fontak az asszonyok. Csuka komák a pislogó mécesvilágnál éjfélig is mesélgettek, jókedvűen dalolgattak. Némelykor lángost sütött az asszony. Szóval élete sorjával meg volt elégedve Csuka koma, csak akkor egyszer merült nagy gondba, midőn férjhez ment Hódos Bálint szomszédék lánya. A barna szemű, fehér arcú Kalári leányzó, Parti Kovács Sándor gazdáék Mátyás nevű fiához. A huszároktól mint káplárt boesátották haza Kovács Mátyást.

Ezek a Parti Kovács Sándorék Hódoséknál nagyobb gazdák voltak s mert partoldalra épült a Kovács Sándor háza, ezért nevezték el Parti Kovácsnak. Kolompszótól zengett az utca, merre a Kovács Sándor címeres szarvu ökrei poroszkáltak. Sallangos hámu lovainak rézesengői kedvesebben esendültek minden muzsikánál.

El is képzelhető, micsoda nagy lakodalom volt az a Kovács Sándorék fiával. Hódos

Bálinték a jó szomszédság révén Csuka komákat is meghívták a lakodalomba. Csuka komának éppen ez volt a bökkenő. Feleségének, Erzsók asszonynak még csak volt templomba járó fekete gunyája, hanem Csuka komának zsákvászon nadrág volt egyedüli felöltő ruhája. Ködmöne még csak került. Birkabőr kucsmája meg volt olyan nagy, mint egy burkus ágyúesőve. Mikor Csuka koma belefujt s jó kedvében földhöz esapta a kucsmát, puffantott is olyat a kucsmá, mint némelyik darulövő puská... Hanem a nadrág, a foltos zsáknadrág szegét ütött Csuka koma fejébe, midőn szóvá tette felesége, az Erzsók asszony:

— Apjukom!
— Szóltál valamit, anyjok?
— Hej, ez a nadrág! Ez az ezerfoltos zsáknadrág!

Csuka koma busan tekintett végig a nadrágon.

— Ez bizony nem gácsi posztó. De meg folt is van rajta bőven.

— Apjukom! Akkor kigyelmed is beláthatja, ilyen zsáknadrágban nem lehet lakodalomba a nagy gazdák közé.

— Hm! Hát mitévő legyek?

— Mert maskurának nézik apjukomat.

— Biz igaz ez, Erzsók! — dűnyögte Csuka koma. — Vagy tán inkább itthon maradjak?

— Akkor meg Hódos urékat haragítjuk magunkra, — aggodalmaskodott Erzsók asszony, — hanem mondanék valamit.

— Mondsza, hát mán, anyjukom!

— Apjukom! Most jutott eszembe... Szücs Balázs koma vásárra járó ember. Disznókupec... A komának van fekete nadrágja.

— Hejnye, te asszony! Be böles is a fejed! Megyek, azonnal megyek Balázs komámhoz.

Ez a Szücs Balázs koma is jó hajdu ember volt. Termetre egyezett Csuka komával. Szerette is a komáját és belátta, hogy foltos zsáknadrágban nem lehet olyan nagy gazda-lakodalomba; azért így szólt:

— Jól van, no. Komám, hát vasárnapra odaadom a fekete nadrágot. De annyit monddok, hétfő hajnalra hazaszállítsa, mert én még ebben a nadrágban vásárra megyek.

— Komám, hétfő hajnalra otthon lesz a nadrág...

Illett a nadrág Csuka komára. Ámde fekete nadrágban sem tisztelték jobban. A kemence felé, az asztalvégre ültették Csuka komát. Eppen a háta megett brugóztak a cigányok. Miután enni-innivaló az asztalvégre is bőven jutott, hajnalját kedve szottyant Csuka komának. Hódos Bálint elé állott a jókedvű hajdu:

— Nemzetes szomszéd uram, ha meg nem sérteném? Hadd járjam el a táncomat!

Ekkor épen szünetelt a tánc. Hódos Bálint elnevette magát:

— Hát csak járjad, fiam, Demeter

Járjad.

Csuka Demeter félre esapta a süvegét.

A „Debreczeni Vasöntöde és Geplakatoság“ saját gyártmányu, kiállításokon többszörösen kitüntetett árukészleteit, melyek legjobb szerkesztésű községi-, gazdasági- és háztartási kutszivattyukból; cséplési-, raktári-, udvari-, kertli vízfecskekből; vasvázu kerti-padok és díszes veranda-butorokból; kiváló szőlőmalmok- és erőfejtésben felülmulhatatlan borsajtókból állanak, a Péterfia-utca 73. szám alatti raktárhely megszüntetése miatt leszállított áron árusítja.

met nemzetközi nem láttam. Jaj annak ki Bismarck nevét közöttük hiában a szájára meri venni s egy bíráló szót megkockáztatni is életveszélyes. Mert a Bismarck neve és az ő emléke szent, amit ha moesok ér, az egész német nemzetet éri, ki nek a neve dobogásba hozta, lángra lobbantja ennek az igazán nehezen lelkesedő, meggondolt és kimért nemzet fiainak szívére. Az ő eszméitől van áthatva minden egyes ember s maga Bébel, a kiváló szónok a nemzetközi szociáldemokrácia elismert vezére egyik berlini gyűlésen fülem hallattára, melét verve, egy valódi német mérhetetlen büszkeségével hangzottatta az ő németségét s az egyik sarokban meghuzódva több magyar munkás kipirult arccal, szégyenkezve hallgatta végig mind ezt s mert mindegyik ösmert, megszíról elkerülve somfordáltak el onnan. A levegő pedig valósággal megreszketett ama tetszés zajtól, ami e kijelentésre az ezer meg ezer főnyi tömeg kebeléből valami kimondhatatlan magával ragadó erővel tört elő.

A gyárak ezrével öntik ki magokból a munkásokat, munkásnőket s tolongva igyekeznek mindenik magának utat törni. Egyszerre csak izgatottság fut végig a tömegben, a kalapok miként parancsszóra lent vannak a fejről; egetverő hurráh s a következő percben ott van a tömeg közt lóhátan a császár, ki boldogan mosolyogva üdvözlí az ő nemzetközi népét. S a bőrkötényesek elfeledik most a harcot, el a Marx tanait s rajongva bámulják azt, ki az első a németek közt, ki az igazi megtestesülte minden jó és

A szoba közepére pattant. Onnét kurjantotta a cigányoknak:

— Hadd szakadjon az a hur! Megfizeti Hódos ur! A szoboszlói dübögést huzzátok énnekem, ürgefogó e gányok!

A lakodalmas nép nevette Csuka komát mikor ráropta a mókás, a lármás hajdutancot. Bögött a bögő. Bugott a klarinét. Recsegett a réztrombina. Mint kis egér, úgy cincogott a hegedű selyem hurja. Csuka meg szörös süvegével, hol előre, hol hátra ugrott. Patkós, nehéz csizmával hol jobbra, hol balra rugott. Csattogtatta a tenyerét. Nagyokat ütött a csizmaszárra. Puffogott a csizmaszár. Hej, huj! Ez velt csak a tánc. Dübörgött a föld. Meg a mestergerebda is reszkett belé, Mikor Cuka koma ráhujjantotta:

Hej, nadrágom, nadrágom,

Van még otthon vagy három!...

— Hahaha! erre támadt igazi falrengető kacagás... De, Csuka Demeter nem folytathatta tovább a verset. Kivülről megzörgették az ablakot. Mély vastag férfihang zudult be az ablakon:

— Koma! Csuka komám! Hozza már kend a nadrágomat, mert lekések a vásárról!

Szegény Csuka koma a lármás hajdutánc közben teljesen elfelejtette, mit ígért disznókupec Szücs Balázs komájának? S most, hogy rázörgették a koma, nevettek Csuka komát. Hiában dohogott, hiában szégyenkedett, rajtaszáradt a „Háromnadrágos Csuka koma” elnevezés...

Szabad Hajdu.

rossz német tulajdonságoknak, ki nek egyéb kívánsága, egyéb törekvése sohasem volt, sohasem lesz, mint hogy az ő népe, az ő birodalma, első legyen a földön. — Ezt tudja a legalsóbb néposztály is, tudja a soven (látszólagos ellentmondás) nemzetközi is. S bár a császár hiúsága, Napoleon babérjaira való áhítózása s kissé fecsegő természetete miatt a vicclapoknak állandó alakja, egy gunyolódó szót nem lehet senkinek az ajkáról hallani. Ki is merné azt a szeretet, a bizalom ilyen megható megnyilvánulásakor azt merészelní?

Sztrájk van! Nagy, hatalmas méretű. Az építő munkások egész Berlinben beszüntették a munkát. Nagygyűlést tartanak s vérpiros karkárával díszített férfiak és nők lepik el a Tempelhofer-Feldet. Várom a Marseillaise felesendülését. De hiába! A legnagyobb komolyság uralkodik! S most feláll egy szónok! „Eltársak! — ordítja — ma több elvtárs 5 sztrájkötört, ki a régi feltételek mellett dolgozni akart felholtra vert. Megbotránkozásomat fejezem ki e miatt. Eljen az összetartás, de első a munka szabadsága. „Sem többet sem kevesebbet nem mondott. Egy tiltakozó szó sem emelkedett ez ellen! Soha nem feledem el e jelenetet!

Csak küldjön mennél több ifjat ki a szociáldemokrata párt Németországba. Ok ugyan bizonynyal megfogják banni! De azt hiszem, hogy az ugynevezett ipari tanulmányi ösztöndíjakkal mesés eredményeket fogunk elérni, ha az a megfelelő kézbe, t. i. tényleg munkáskezekbe kerül. Mert a mi derék munkásainkat még mindig nem tartom annyira elfogultnak, hogy azt ami fehér, feketének lássák. Kiss.

Közlemények a koleráról.

Irta: dr. Burger Péter.

I.

Teljes tudatában ama veszedelemnek, melyet indokolatlan és fölös félelem felkeltésével, riasztó hírek okozhatnak; noha egyelőre távol van tőlünk e kór, talán éppen ezért mégis foglalkoznunk kell vele, mert ismét egyszer átlépte Európa határait és már erősen pusztít Oroszországban.

Szt. Pétervárott és a Visztula mentén való pusztításairól számolnak be nap-nap mellett lapjaink. Szt. Pétervárott 3-4 száz kolerá betegedés történt naponta és a betegnek több mint fele el is pusztul, még pedig most már nem csupán az alsó néposztályokból, de jobb körökből is; bejutván az uri palotákba, internátusokba, sőt a cári palotába is.

Már pedig a forgalmi eszközök nagy tökéjével és a vasuti hálózat óriási kiterjesztésével hallatlan mérvben fellendült személyes és áruforgalom, érihetővé teszi és indokoltá a ragály tovatérésének aggodalmát. Teljes tisztelettel és előismeréssel az ennek megállítására irányuló hatósági védelmi intézkedéseknek, tartanunk kell tőle, hogy e ragályt országunkba is behurcolják és időszerűnek

vélem a közönség figyelmét a fenyegető veszedelemre irányítani.

Szükséges ez annál is inkább, mert a hatósági védelmi intézkedések sikere is jó részben attól függ, mennyiben éri és érti át azok szükségét a nagy közönség és mennyiben támogatja a hatóságot ama védőintézkedések végrehajtásában.

Jól kioktatott és felvilágosított közönség ép oly segítő-társa e téren a hatóságnak, amely akadály a tudatlan, nem tördő, sőt ellentálló néptömeg.

A sikeres védekezést kívánom tehát szolgálni, midőn indokolt aggodalmaink között elmondok egyet-mást a koleráról és az ellene való védekezésről.

Az ázsiai kolera ősi fészke Kelet-India, melynek egyes vidékén, különösen a Ganges és Bramaputra által határolt Bengália tartományában (eudemicus) van állandó otthona.

Innen az első ismert kolera járvány 1817-ben terjedt el más országokba, 1827-ben Calcuttában dühöngvén, innen 1829-ben Oroszországba hurcoltatott, majd 1831-ben eljutott hozzánk Magyarországra, előidézve a sajnálatos incidensekben bővelkedő nagy kolerát.

Ez a járvány közel 10 esztendeig pusztította Európát.

1846-ban a kolera újból elhagyta ősi fészket és Oroszországon át 1848-ban ismét eljutott hozzánk. Ez alkalommal is több évig maradt Európában és náunk az 1854-55-iki években pusztított erősen.

1865-ben újból Európába hurcoltatván, már 1866-ban átjött hozzánk és különösen az 1872-73-iki években erősen tizedelte hazánk lakosságát.

Ekkor a járvány 1872. év október végén kezdődött és télen át alább hagyva, csak a következő 1873. év május havában kezdett ismét terjedni, hogy júliusra elérvén tetőpontját, októberig kidühöngjön az egész országban. Akkori feljegyzéseink szerint egy teljes esztendeig tartó járványban közel fél millió ember betegedett meg és csaknem 200 ezer ember pusztult el.

Az ezt követő 1883-iki európai kolera járvány már csak 1886-ban jutott el hozzánk és nem is volt nagy kiterjedésű. Még enyhébb volt a legutolsó, mely hazánkba 1892 szeptember végén került és 1893 február 8-án szűnt meg.

A kolera ősi hazáját, Indiát kivéve, ahol — mint mondám — állandóan otthonos mindenütt csak mint behurcolt kisebb-nagyobb járványt okozó betegség ismeretes.

A betegséget tomerdek apró bacillus, a koleravibrió okozza, mely a beteg ürülékeiből szabadul ki. E vibriók nedves talajon, ruhán, vízben, tejben, gyümölcsben stb. kellő hőfok és megfelelő légközi viszonyok mellett jól megélnek és gyorsan elszaporodnak, innen magyarázható a fertőzésnek és elterjedésnek annyi és oly sokféle útja.

A szárazságot, fagyot és a 60 foknál magasabb hőfokot azonban nem tűrik, azok elpusztítják őket.

A kolerabacillust Koch Róbert híres német orvosnár fedezte fel Indiában 1884-ben. Koehlt tudjuk, hogy a kolerának ez egyedüli előidézője, a comma alakú apró bacillus az ember beteg gyomrában és beleiben nagy mennyiségben elszaporodik. Innen jut talajba, vízbe, ruha- és ágyneműekre, élelmiszerek- és élvezeti cikkekre — és ezek útján avagy közvetlenül is más emberekbe.

Kétségtelenül igaz, hogy a kolera egyes fertőzés útján is átragadhat egy emberről a másra, de az is bizonyos, hogy járványossá csak alkalmas helyi és időbeli viszonyok mellett válhatik. Így lapályos, nyirkos vagy mélyen fekvő, de levegő és víz számára átjárható szennyes talaj kiválóan alkalmas a koleravibrió fejlődésére; — mig emelkedett, szellős, dombos fekvésű helyeken, sziklás, kavicsos vagy homokos talajban nem szaporodik; ily helyeken aligha fejlődhetik nagyobb kolera járvány.

A tanuló ifjuság

részére kitűnő szerkezetű zseborák, pontosan szabályozva, jótállással kaphatók, valamint javítások legjobban, gyorsan és pontosan készülnek

Kurián Gyula
órák, Debrecen, Piac-u. 42.

A fentiekből folyik az is, hogy a kolerajárványok nagyobb pusztításai a nyári hónapokra esnek és a téli hónapok az elterjedésnek nem kedveznek. Gyermekek ritkábban betegednek meg benne, mert aránylag kevesebb közöttük a gyomorhajos, míg az öregebbek jóval fogékonyabbak iránta éppen ellenkező okból.

Járvány alkalmával megbetegedésre különös hajlamosak szennyezett talaju városrészekben és falvakban, szennyezett udvaru házakban élő tisztátalan emberek, valamint olyanok, kik evésben, ivásban, mulatozásban mértéktelenek, kik tisztátalan, rossz ivóvizet isznak, romlott élelmiszert esznek.

Ellenben, akik a tisztaságra nagy gondot fordítanak, tiszta, fertőzetlen talajon épült egészséges házakban laknak — és akiknek jó élelmiszert és kifogástalan ivóvizük van és akik egészségüket minden tekintetben gondozzák, azok kolerajárvány alkalmával alig forognak veszedelemben.

A kolerajárványok alkalmával szerzett tapasztalatok világosan bizonyítják, hogy a kedvezőtlen egészségügyi viszonyok között élő szegényebb néposztályok vannak leginkább kitéve megbetegedésnek pl. Budapesten az 1866. és 72-iki járványok alkalmával 1000 szegény lakóra tisztátalan házakban ötszáznál több betegedés és halálozás esett, mint a tiszta házakban lakó jobb módúakra.

Ugyanez áll Fodor tanár észlelései alapján a tulszuffolt lakásokra is.

EGYHÁZ, ISKOLA.

Beiratkozás. Az állami főreáliskolában a rendes beírásnak szeptember 3-án van az utolsó napja. — Ezentul szeptember 8-ig az igazgató veszi fel azokat, kik késelemüket kellőleg igazolják. Az iskolai év megnyitása szeptember 4-én délelőtt 10 órakor lesz.

A pincér-tanonciskolába való beiratások folyó hó 4-én, szombaton délután 3—5 óráig eszközölhetnek az iskola helyiségében, Miklós-utca 3. sz. Felkérjük a tanonctartó főnök urakat, hogy tanoncaikat nevezett időben annál inkább sziveskedjenek elküldeni, mert a be nem iratkozott tanoncok mulasztók gyanánt tétlenek át a rendőrséghez. Igazgatóság.

Iskolaszéki ülés. A debreceni ref. egyház iskolaszéke által 1909. év szeptember hó 4-én délelőtt 11 órakor az egyház tanács-teremben ülést tart. Tárgyak: 1. Két tanyterem építése a mester-utcai leányiskolánál. 2. Egyfolytában tanítás.

A főiskolai takarékpénztár ügye.

Nagyérdekű gyűlés.

Tisza István gróf és György Endre részvételével.

Debrecen, szeptember 2.

A debreceni református főiskola anyagi helyzetének javítására vetették fel a tavaszi egyházkerületi közgyűlésen a főiskolai takarékpénztár eszméjét. Az érdekes eszmét a kerületi közgyűlés egyhangulag magáévá tette és a szervezés munkájával, a takarékpénztár felállításának előkészítésével György Endre, volt földmivelésügyi miniszter elnöke alatt egy széleskörű bizottságot bizott meg.

Ez a bizottság ma Debrecenben gyűlést tartott. Erre a gyűlésre érkezett ide, mint már jelentettük is, György Endre és Tisza István gróf, ki szintén tagja a bizottságnak. A gyűlésen, mely a főiskola kistanács-terme-

ben folyt le, a bizottsági tagok csaknem teljes számmal részt vettek. Ott voltak Tóth Károly dr., Gulyás István dr., Szele György és Márk Endre.

A gyűlés nem volt nyilvános. A bizottság egyik tagjával azonban módunkban volt beszélni, aki is a következő információt adta:

— A gyűlésen teljesen előkészítettük az ügyet. Takarékpénztár formailag ugyan nem lesz, de egy olyan tervet dolgoztunk ki és fogadtunk el, mely által lehetővé válik, hogy a főiskola a maga vagyona mellett, természetesen a legnagyobb biztosítás mellett idegen tőkét is kedvezően forgathasson, így jövedelmeit nagyarányban fokozza. A tervet még korai részletezni, nemsokára az egész munkálat nyomtatásban megjelenik s abból majd tájékozódást szerezhet mindenki az új intézmény célszerűsége és hasznos volta felől.

*

Gróf Tisza István és György Endre, kiket csupán ez a gyűlés hozott Debrecenbe, még a délután folyamán elutaztak.

Irodalom, művészet.

Várlak, várlak. . . .

Várlak, várlak, üdvösségem várlak!
Azt az órát vágyódva lesem,
Mikor újra megláthatom arcod,
Kék szemedet, drága mindenem.

Mért telnek most oly lassan a percek,
Mért cammog az óramutató?
Mért lesz akkor éppen megfordítva
Mind a kettő sebes, rohanó?

Mért mulnak most oly lassan az órák,
Mért lesz akkor rohanó a nap? . . .
. . . Mert a bűnök örökös az élte
Boldogságé: . . . csak egy pillanat.

Erzsike.

A kamara közgyűlése.

Fontos tárgyak egy garmadában.

Debrecen, szeptember 2.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara szeptember 9-én, csütörtök délután közgyűlést tart, melynek napirendjén rendkívül fontos tárgyak szerepelnek. A többek között a következők:

I. Elnöki előterjesztések: Kiss J. Ferenc elhunyt. — Hauer Bertalan póttag behívása. — A hordóhitelesítő hivatalok működésbe léptének elhalasztása. — A konzuli hivatalokhoz intézett tudakozódások költséglerovása. — A Boszniába rendezendő kereskedelmi expedíció. — Kirakatverseny Debrecenben. — A debreceni Csizmadiák Termelő Szövetkezetének felszámolása. — Az Osztrák-Magyar Bank új mellékhelye Nagybányán. — A kamarai pénztár- és illetékezelés állása a folyó év második negyedében. — Jelentés a folyó ügyekről. — Az évi jelentés. — Titkári jelentés az ügyforgalomról. — Miniszteri elintézkedések a kamara felterjesztéseire: 1. Az ipartestületek portómentessége. — 2. A mértékhitelítési lajstromok költsége. — 3. Nagykároly távbeszélője. — 4. A debrecen-kassai vonatközlekedés. — 5. A folyókony borseprő szállítási díja. — A kamara 1910. évi költségelőirányzata. — Törvénytervezet a védjegyek oltalmáról. — Az 1909. évi ösztöndíjpályázatok eredménye. — Vasut,

posta, telefon: 1. A napraforgó-olaj szállítási nehézségei. — 2. A debreceni vonal külön kocsijai. — 3. A gabonaküldemények zsákolása. — 4. Az új vasuti tehertarifa. — 5. A vasuti árverések. — 6. Galíciai petroleumgyárak szállítási kedvezménye. — Kérelmek kamarai segély iránt: Szatmárnémeti tanonciskolák. — Máramaroszigeti tanonciskolák. — Debreceni nőipariskola. — Nagyszőlősi tanonciskola. — Máramaroszigeti iparfejlesztő bizottság. — Ipari és kereskedelmi jogvélemények stb. és indítványok.

A debreceni tűzoltókról

Régi idők régibb emlékei.

A multkoriban tartott közgyűlésén fényes sikerekről, virágzásról számoltak be debreceni tűzoltó-egyesület derék vezetői. A város hálás közönsége örömmel értesült az egyesület sikereiről és fejlődéséről. Bezzeg az alakulásakor kétellyel, sok gunnyal fogadták a lelkes uttörőket. Eleinte csak afféle „búrger-gárdista“, parádézó csoportot láttak bennök! Emellett a kollégiumi szilaj, diák tűzoltóságról is sokat kellett szenvedniük! Akik éppenséggel nem engedték át a veszedelmes „terepet“ ellenkezés nélkül. Összezapások az utcán, a tüzeknél napirenden voltak. A szilaj diák fiatalság idézte elő ezeket. Mignem ütöttaz órájuk. A diák tűzoltó-egyesület feloszlott. Érdekes szerelvényeik a muzeumba kerültek. Olyik papi háznál esik szó felőlök a régibb diák barátok között, akik utolsó tagjai voltak az intézménynek, Ha jól emlékszünk? . . . Vértessy Móric tiszteletes ur „nagybotosságának“ idejében!

A városi tűzoltó egyesületre nyugodtabb napok következtek! Megtámadtatás veszedelme nélkül olthatták a tüzet. Folytathatták a szervezkedést! Hogy ebbe némi hiúság, parádézási vágy is belejátszott, némileg bizonyítja a szervezett egyenruhás „tűzoltó zenekarok“ is. Ez a jól összehangolt zenekar igen sikerült hangversenyeket rendezett, például nyári esteiken a „Fehér ló“ kerthelyiségében. Gyakorlati haszna az volt, hogy az érdeklődést felkeltette az ifju egyesület iránt. Amde oly sok költséget emésztett fel, nem tarthatták fent sokáig. Megkellett szüntetni a zenekart.

Emellett a viszálykodások, a pártoskodások is napirenden voltak a testületben, melynek céltudatos irányított haladása és örvendetes fejlődése az 1890-es évek elejétől számítható. Midőn „zajos“ tisztújító közgyűlés után (mint az ágyu, úgy döngött a hatalmas termetű, lelkes tűzoltónak, néhai Bánóczy kéményseprő mesternek a hangja a városi „kistanács-teremben.“ diadalmas-kodtak Szikszay Gyuláék!

Az áldozatkész Szikszay Gyula, mint főparancsnok, a katonás és szakképzett Publig Ernő, mint helyettes, mint vezető parancsnok lelkes tisztikarral kerültek az egyesület élére! S még ma is ők az igazán hivatott vezetők! Akik a debreceni virágzó tűzoltó testületet az ország egyik minta intézményévé fejlesztették. Polgártársaik részéről meg is érdemlik a teljes elismerést. Mert jellemző, hogy a hivatalos „kormányzás“ részéről egyből becsületeletesen és rég kiérdemelt „kitüntetésben“ eleddig nem volt részök.

Azonban azok közül, akikkel együtt indultakel önzetlen utjukon, mint fiatal emberek Szikszay és Publig! Régi tisztársai közül

Az összes tanintézetekben szükséges legújabb kiadásu

iskolakönyvek

mindenféle papír, író- és rajzszerke legolcsóbban kaphatók

Csáthy Ferencznél

Debrecen legrégebbi könyvkereskedésében DEBRECZEN, Egyháztér 2. szám.

sokat lekaszált már a halál! Egymásután dültek ki a kórházi ellenőr Nagy barátunk, Bánóczy és Morvay Sótér! Még bizony a fáradhatatlan Dézsit, jeles fogorvosunkat is, megviselte a muló idő! Berkó bátyánk is kezdi érezni a félszázadesztendőt, meg a ráadásait! Pósalaki Miska, Winkler Marci esendesebbek manap! Bár a Miska a „tűzoltó murikon“ még mindig hetykélkedik „szakácsi tudományával.“

Hiszen kitart a régiak közül Ganovszky Lajos bátyánk is! Meg Juhász Ignác ügyvéd ur, a testületi ügyész!

Az érdemesek bokrétájából kiragadtuk ezt a néhány nevet! De, a többiek is mindnyájan, külön-külön megérdemelnék, hogy a polgárság névszeriat ösmerje, becsülje őket! A vagyon és életmentés ezen önfeláldozó katonáit, akiknek Szikszay Publig és társai által nevelt ifjabb nemzedék is olyan kitünő anyag, hogy a debreceni tűzoltó-egyesület korszerű tovább fejlődésének jövő sorsán nem kell aggódnunk. Ez a céltudatosan élő erő fejleszti önmagát a hatóság és polgárság jóindulatával.

Hétről-hétre.

(Hasznos jogi tanácsok.)

(Mikor felelős a szülő a kiskorú gyermeke által okozott károkért másoknak?) Gyakran megessék, hogy szülői felügyelet alatt álló gyermekek egymásban vagy más vagyonában szakszakra menő kárt okoznak. Ilyen esetben a szülő akkor lesz felelős a kárért, ha a szükséges felügyeletet elmulasztotta, de ha megtette a felügyelet érdekében a szülő kötelességét vagy a gyermekre fejlettségénél fogva nem volt szükség felügyeletet gyakorolni, a szülőt nem lehet kártérítési felelősségre vonni. Így a Kuria egy esetben, — mikor a mezei munkát végző 14 éves fiú a másik idegen 13 éves fiú szemét játékközben kiszúrta a kezében levő vasvillával, — nem állapította meg a szülők gondatlanságát s így kártérítési felelősséget, mert egy 14 éves mezei munkára járó fiú kellő értelmi fejlettségénél fogva állandó szülői felügyeletre nem szorul és mert a mindennap keze ügyébe eső vasvilláról tudnia kellett, hogy azzal másban könnyen bajt tehet s azzal óvatosan kell bánnia.

*

(A gazda mikor és hogyan köteles a gazdasági eselédet gyógyíttatni az új törvény 1907. XIV. §-a szerint?) A eselédet magát a gazda az olyan betegség esetén, amelyik a szolgálatba lépése után 15 nap múlva keletkezett a szolgálati idő alatt, legfeljebb 45 napig a saját költségén tartozik gyógyíttatni, illetve a gazda fizeti az orvosi és gyógyszerári költségeket. De nem tartozik a gazda ezzel sem, ha a eseléd a maga hibájából betegedett meg. Ha a eseléd nem hibás, nem szabad levonni a beteg eseléd helyettesítésével járó költséget sem, de ha hibás, levonható ez a költség a eseléd béréből. A eselédnek a feleségét és a vele egy háztartásban élő 12 éven aluli gyermekét is gyógyíttatni kell a gazdának a magáéból a fenti esetekben, de csak akkor, ha a eseléd éves vagy állandóan alkalmazott szegődményes eseléd. Sőt az ilyen gyógyíttatási költségekre nézve megengedi a törvény, hogy ezeknek a felét az a gazda, akinek az évi egyenes adója 200 koronánál kisebb, levonhassa a eseléd béréből; az a gazda pedig, akinek több az egyenes adója, mint 200 korona, egytized részét vonhatja le az ilyen gyógyíttatási költségeknél.

Dr. Csáthy Dezső.

A „Debrecen“ szerkesztősege és kiadóhivatala Degenfeld-tér 2. sz.

UJDONSÁGOK.

A debreceni lelkeszkongresszus előtt.

Felhívás és kérelem Debrecen sz. kir. város mélyentisztelt polgárságához, urnőihez és uraihoz!

Az „Országos Református Lelkesz-Egyesület“ a folyó év szeptember hó 29. és 30. napjain városunkban tartja nagygyűlését. — Ez alkalomra az ország minden részéből — az eddigi jelentkezések szerint — mintegy 700 református lelkesz jön ide hozzánk. — Szép városunk, fényes egyházunk jóhíre, neve követeli meg tőlünk, hogy az érkező vendégek elszállásolásáról gondoskodjunk. — Szívesen kérem azért a mélyentisztelt polgárságot, urakat és urnókat hírlapilag is, hogy segítségünkre jönni méltóztassanak; akik csak tehetik, fogadjanak vendéget lakásviszonyaikhoz képest és ezen előre is háálás köszönettel vett nemes szándékukat és elhatározásukat legyenek szívesek alulírott-nál Hatvan-utca 1. sz. reform. püspöki hivatal bejelenteni.

Kiváló tisztelettel vagyok Debrecen, 1909 szeptember 2.

Hajdu Zsigmond

püspöki titkár, mint a házankénti elszállásoló-bizottság elnöke.

— A szekularizáció. Székesfehérvárról jelentik: Székesfehérvár város törvényhatósága Saára Gyula polgármester elnöklésével tegnap tartotta rendes havi gyűlését, melyen Hajdúvármegyének a szekularizáció tárgyában hozott ismeretes határozatát, illetve feliratát tárgyalták. Belly Géza dr. indítványára az átírat felett napirendre tértek és íratárba helyezték.

— A város és a vármegye Tiszadobon. A tiszadobi Andrassy-szobor leleplezésnél a várost Kovács József polgármester és dr. Magoss György főügyész a vármegyét pedig Kovács Gyula alispán, dr. Czeglédy Mihály főügyész és Dávidházy Sándor tb. főjegyző fogják képviselni.

— Harszerű lögyakorlatok. A 3 honvéddal vezérelt értesítette a rendőrséget, hogy e hó 4-én, szombaton harszerű lögyakorlatot rendez. A közönség figyelmébe ajánljuk ezt a hírt azzal, hogy lehetőleg ke ülje szombaton a Nagyerdőn azt a helyet, ahol a gyakorlatok lesznek, nehogy valami szerencsétlenség történjék.

— Katonai lövászár. A cs. és kir. 2. lövászó bizottság folyó hó 12-én délelőtt 8 órakor városunkban a mentelep laktanya mellett katonai lövászárt tart.

— Gróf Andrassy Gyula emlékszobra. Vasárnap, e hó 5-én, déli 1 órakor leplezik le Tiszadobon néhai gróf Andrassy Gyulának, Magyarország egykori külügyminiszterének, a földművelésügyi miniszterium által állított szobrát. Ez alkalomra az alsószabolcsi Tiszárménstető társulat elnöke meghívókat bocsátott ki. — Az ünnepély programja a következő: Déli 1 órakor összejövetel, a megnyitó beszédet a szobornál gróf Dessewffy Aurél, az alsószabolcsi Tiszárménstető társulat elnöke mondja; ünnepi ódát szaval Dömöt György tiszalöki r. kath. plébános, végül ünnepi beszéd következik, amelyet Fekete Márton királyi tanácsos, a tiszavölgyi társulat titkára mond. —

Az ünnepélyt társasebéd követi. A társasebédén a Rácz Károly hírneves zenekara szolgáltatja a zenét.

— A városok kongresszusa. Megirtuk, hogy a Kassán tartandó városok kongresszusán Debrecen városa képviseltetni fogja magát. A kongresszuson részt vesz Kovács József polgármester, Magoss György t. főügyész, Körner Adolf tanácsnok. A kongresszus programját már elküldték Debrecenbe s ez rövid kivonatban a következő: Szeptember 8-án a vendégek fogadása a pályaudvaron és elszállásolása, este 9 órakor ismerkedési estély a Schalk-ház szálló éttermében. 9-én d. e. 9 órakor értekezlet megnyitása a városháza közgyűlési termében. Délután 1 órakor a város ebédje a Schalk-ház szálló disztermében. Ebéd után a m. kir. gazdasági akadémia és a m. kir. javítóintézet megtekintése. 10-én kirundulás Tátrafüredre. Indulás reggel 8 óra 29 perckor. A vendégeket a pályaudvaron a rendező-bizottság tagjai fogadják, akik kék-sárga karszalagot viselnek. Az elszállásolás — külön kivánságtól eltekintve — szállodákban fog megtörténni olyformán, hogy minden vendég részére külön szoba lesz fenntartva. A szállás-és ebédjegyeket a rendező-bizottság előzetesen megküldi a résztvevőknek.

— Biharvármegye Jókai szobrára.

A legnagyobb magyar regényíró, Jókai Mór elhunyt idején valóságos lelkesedéssel indult meg az országos mozgalom, hogy a halhatatlan magyar poéta emlékére a fővárosban méltó szobrot emeljenek. — Ez a lelkesedés azonban sajnos — magyar szalmalángnak bizonyult és az országos mozgalom most már csaknem elaludt. Ebben az időben Biharvármegye főispánjához is beérkezett a felhívás, amelyet Berzeviczy Albert, Beöthy Zsolt, Heinrich Gusztáv, Rákosi Jenő, Herczeg Ferenc és K. Lipich Elek irtak alá. A főispán azonnal megindította a gyűjtést, Nagyvárad város polgármesterét és Biharvármegye alispánját kereste meg a mozgalom vezetése céljából. Tegnap terjesztették be a mozgalom eredményéről szóló kimutatást, mely szerint a Biharvármegye közgyűlése által megszavazott 300 koronán kívül a következő összegek gyűltek be: A központi járásból 5 korona, a margittai járásból 2250 korona, az élesdi járásból 1230 korona, a berettyóújfalui járásból 7060 korona és a Biharvármegyei Nemzeti Kaszinóból 40 korona. — Biharvármegye közönsége ezek szerint még díszreteresen áldozatkésznek bizonyult, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy más vármegye egyáltalában egyet en fillért sem áldozott még eddig a nemzeti célra.

— Békés Gyula esküvője. A debreceni színház volt kiváló művésze, Békés Gyula barátunk ezuttal egy nagyobb színpadon, az ólet színpadán készül és fog felléoni. Ugyanis levél érkezett hozzánk, mely Békés Gyula színművész barátunk közeli esküvőjét jelenti be Midőn mi ezen alkalomból a kiváló művésznek, szeretett barátunknak legjobb kívánságainkat fejezzük ki, itt adjuk a házasságra vonatkozó jelentését a kedves mátkapárnak: Kupferstein Vilma kisasszonnyal folyó évi szeptember hó 8-án, délután 1 órakor Debrecenben, a Deák Ferenc-utcai templomban esküszöm, amely alkalomra tisztelettel meghívom. — Debrecen, 1909. szeptember hó. Békés Gyula. Sürgönyöcim: Békés Debrecen, Royal-szálló.

— Megújított bérlet. A sertésvásártéri étel- és italkimérésre a város pályázatot hirdetett, mert a mostani bérlet ez év végével lejár. A jogot újra az eddigi bérlet: Németh András és Társa kapta meg négyszáz koronáért.

— Pályázat a királyi táblánál. A debreceni kir. tábla pályázatot hirdetett a kerületéhez tartozó törvénytörvényesékek, kir. ügyészségek és járásbírók papir- és irodai szerrek szükségletének szállítására 1910 január 1-től számítandó három évre. A pályázat határideje augusztus hó 30-án járt le, mely alkalommal felbontották a beérkezett ajánlatokat. A szállításért pályáztak budapesti, vidéki és debreceni cégek. Az ajánlatok egy évi szükségletre a következők: Galitzenstein H.

Budapest 19,133'7, Mihály Sámuel Debrecen K 20,778'7, Gyürky Sándor Debrecen K 22,265'71, Várnay L. Szeged K. 22,164'12, Benkő Miklós Máramarosziget K. 22,860'02, Leitner M. L. Fia Budapest K 25,092'17 Szénássy Béla Budapest K 25,195'57. Az ajánlatok elbírálása szakértők meghallgatásával most van folyamatban és ha ez elkészül a munkájával, akkor döntenek a pályázat ügyében.

— **Az összes tanintézetekben** szükséges legújabb kiadású iskolai könyvek, az igazgatóság által megállapított hivatalos tankönyvjegyzék szerint kaphatók Csáthy Ferencnél Debrecen legrégibb könyvkereskedésében, Egyház-tér 2. szám alatt.

— **A mikolai vasuti katasztrófa.** A Mikola és Halmi állomások között történt vasuti katasztrófa ügyében a debreceni üzletvezetőség teljesen befejezte a vizsgálatot. — Ennek alapján terjedelmes jelentést terjesztettek be a Máv. igazgatóságához Budapestre a nagy vasuti karambolról. Hétfőn délután egy rendkívüli tehervonatot indítottak ki a katasztrófa színhelyére, amely a pozdorjává zuzott kocsik romjait szállította a debreceni főműhelybe. Rettenetes képet nyújtanak az összezuzott kocsik maradványai, az összevisszahajlított vasvázak a katasztrófáról. Az egyik kocsi tetején egy vérborított ajtó van Ezen zuzta össze a fék szegény Barzán Lajos fejét. — Több kocsi részben is vérvonok láthatók, amelyek a karambol többi sebesültjeitől erednek. Mint ismeretes, Pogány Frigyesnek, a mikolai állomás előjárójának Ungvárra való áthelyezését most visszavonták s e helyett Pogány Frigyeset a szatmári állomásra rendelték, ahová eddig is tartalósnak volt beosztva.

— **Zenekonzervatoriumi beiratkozások.** A P. Nagy Zoltán igazgatása alatt zeneiskolában megkezdődtek a beiratkozások a zongora, hegedű és énektanszakokra. A tanárok államilag képesített okleveles tanárok és művészek. Felvétetnek kezdő és haladó tanítványok. Tandíj havonként 4 frt., felsőbb osztályokban 5 frt. A múlt tanév értesítője díjtalanul kapható az intézet helyiségében (Piac-utca 26. sz. emelet) a hivatalos órák alatt d. e. 11—1-ig, d. u. 5—6 óráig.

— **Meglopott szininövendék.** Kellemtelen meglepetés érte Bródy Sándornak, a hírneves írónak fiát, András, ki itt Debrecenben a Solymossy-féle színésziskolában tanul. A fiatal Bródy a Kossuth-utca 58. szám alatt lakik. Tegnap Budapestről 140 koronát kapott. Ezt az összeget éjszaka pénztárcájából ismeretlen tettes ellopta. A gyanu a házban lakó egyik eselődleányra esik, ki ugyanekkor megszökött a házból. — A rendőrség nyomozza.

— **Szerencsétlenség a dinnyeföldön.** Jámor István 68 éves öreg ember dinnyecsész Tóglás község határában. Tegnap délebb ebédet vitt neki a felesége. Mikor evett, nyakába vette a szűrét, az oldalára akasztotta a tarisznyáját s elindult megkerülni a dinnyeföldet. A szeredásban egy töltött revolver is volt.

— **Mindig magammal hordom** — beszélte Jámor István — mert már ez a hivatalhoz tartozik. De hát Istennek még csak a madarakra puskáztam vele... Miközben aztán a dinnyeföldön járkált, a revolver véletlenül elsült a tarisznyában s az öreg ember bal lábának a bokájába furdott. Jámor Istvánt súlyos sérülésével behozták az esteli vonattal a debreceni közpórházba, ahol az orvosok a golyót eltávolították a bokájából.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Szendrei János ref. 13 éves, Barna Imre ref. 15 hónapos.

— **Jó családból** való fiú tanulónak Thaisz Arthur papirkereskedésébe felvétetik.

— **Rose nyelviskolája** ismét megnyílik. Tanítani fogja a német, francia és angol nyelveket Berlitz módszere szerint, úgy kezdők, mint haladók számára. Intelligens háznál mérsékelt díj ellenében magánoktatást is ad. Felvétel céljából jelentkezni lehet a Royal-szállodában (levélileg is) vagy Rose Dezső ékszerüzletében.

— **Fertőtlenítő ócska tankönyveket** hozott forgalomba ez évben *Aczél Henrik* helybeli könyvkereskedő, aki az összes iskolákban előírt ócska tankönyveket a városi t. főorvos utasítása szerint fertőtlenítette, — miáltal a tanulók egészsége meg van védve a fertőző bacilusoktól. Ezen, az egész országban páratlan és üdvös újítást ajánljuk a t. szülők és növendékek figyelmébe. Tankönyvek már most feláron kaphatók.

— **Iskola-táskák a legnagyobb választékban** kaphatók *Mentze Henrik* áruházában, Kossuth-u. 4.

Beiratkozás a nyelviskolába. A debreceni újonnan szervezett modern nyelviskola német és francia kurzusaira beiratkozhatni naponta d. e. 11—12-ig, d. u. 3—5-ig. A tanítás az első órától kezdve az illető idegen nyelven folyik. Külön tanfolyamok gyermekek, felnőttek, valamint kezdők és haladók számára. Havi tandíj 10 korona. Abeles Adolf, igazgató. (Szent-Anna u. 18.)

— **Mentze Henrik** áruházában a legjobb minőségű fésűk, fésű készletek, fejdíszek, hajtűk, illatszerek és szappanok, olcsó szabott árak mellett kaphatók.

— **Antalfy József** könyvkereskedésében az összes iskolákban használandó tankönyvek beszerezhetők. — Használt tankönyvek feláron.

Beiratkozás a polgári fiúiskolába. A debreceni négy osztályú, nyilvános, magán polgári fiúiskolában a jövő tanévre szóló beiratkozások naponta d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig eszközölhetnek. Az igazgatóság. (Jókai-utca 8.)

— **Új tánciskola megnyitás.** Alföldy László okleveles táncitanító új tánciskolát nyitott Szent Anna-utca 22 szám alatt. Kényelmes modern, úgy hogy a legmagasabb igényeket is képes kielégíteni. — Az őszi tanfolyamra a beiratkozások szeptember hó 1-én kezdődnek, Szent Anna-utca 22. szám alatt. Telefon.

SZÍNHÁZ.

* **Az új színigazgatók.** Az Országos Színészegyesület központi irodája most adta ki az újonnan koncessionált színigazgatók névsorát. Ezek a következők: Balla Kálmán, Erdélyi Miklós, dr. Farkas Ferenc, Fehér Károly, Fehér Vilmos, Heves Béla, Kiss Árpád, dr. Janovics József, Komjáthy János, Kövesi Albert, Krecsányi Ignác, Krémer Sándor, Kunhegyi Miklós, özv. Makó Lajo né (Almássy Endre), Marházy Miklós, Mezei Béla, Mezei Kálmán, Miklósy Gábor, Nádaszy József, Palágyi Lajos, Palásthy Sándor, Polgár Károly, Rácz Dezső, Szabadhegyi Aladár, Szabados László, Szabó Ferenc, Szalkai Lajos, Szendrei Mihály, Szilágyi Dezső, Zilahy Gyula. Új engedélyt kértek és kaptak: Molnár Gyula és Uty Gábor.

TÁVIRATOK.

A király Schönbrunnban.

Bécs, szeptember 2. Ő felsége délelőtt 10 óra 18 perckor Bregezből a penzinger pályaudvarra érkezett és az egybegyűlt közönség lelkes ovációi közben Schönbrunnba hajtattott.

Az aradi Kossuth szobor.

Arad, szeptember 2. Az aradi Kossuth szobrot szeptember 19-én

leplezik le. Az ünnepélyre a képviselőház küldöttséget küld le. A képviselőház koszoruját maga Justh elnök fogja a szoborra helyezni.

A királynál.

Budapest, augusztus 2. A N. F. Presse értesítése szerint Wekerle miniszterelnök a morvaországi hadgyakorlatok után jelen meg a királynál kihallgatáson. Hír szerint a király több politikust fogad, közöttük Kossuth Ferencet. Beszélnek Lukács kihallgatásáról.

Törökországi hírek.

Szaloniki, szeptember 2. Dsavid basa operációi az utóbbi napokban kedvező eredménnyel járnak. A csapatok minden oldalról fenyegetik a rugovai lázadókat és főfészküket Szeszkucsistét elpusztították. Az eddig ellenük kiküldött haderő elégségesnek mutatkozik a lázadás elnyomására. Minthogy azonban a montenegrói határon ismétlődő incidensek miatt nagyobb hadcsapatokat kell odaküldeni, Dsavid basa hadereje ezáltal gyöngült. — Mindazonáltal reméli, hogy nem szorul megerősítésekre.

Zeppelin repülése.

Lipscse, szeptember 2. A Zeppelin III. 4 óra 15 perckor jelent meg a láthatáron és a hideg időjárás dacára nagy embertömeg verődött össze a léghajó megfigyelésére. A közönség a házak tetejéről nézte a látványt. A léghajó igen lassan haladt. Az ég derült volt.

Bülzig, szeptember 2. Háromnegyed 11 órakor a motorokat megvizsgálták és működésükkel meg voltak elégedve. Háromnegyed óra után kevéssel adták az első jelt a felszállásra. Mintegy 10 perc után az a válasz érkezett, hogy „mehet”. Ifj. Zeppelin gróf a léghajó gondolájáról fehér zászlót lengtetett. A propeller megkezdte működését és a léghajó dél felé vett irányt. — Az elindulás pillanatában a 20. gyalogezred rázendített a „Deutschland, Deutschland über Alles” dalra. Az ezrekre menő tömeg lelkes hurrá-kiáltásokban tört ki. A visszautazásra egy teljesen felszerelt kikötőkészülék áll rendelkezésre. Nürnbergben, Lipcsében és Bitterfeldben horgonykészülékek állnak rendelkezésre kényeszerleszállás esetére. Ugyanilyen készülékeket vittek Erfurtba, Gothába és Plauenba, így a visszautazás amennyire csak lehetséges, biztosítottnak látszik. Az ég derült. Csizmann igazgató a megtörtént elutazást az elindulás helyéről úgy a trónörökösnek, mint Zeppelin grófnak táviratilag jelentette.

Vasuti szerencsétlenség.

Arad, szeptember 2. Aradi állomáson több társával dolgozott Bognár Balázs vasuti munkás. Bognár nem vette észre a 47. sz. gyorsvontat közeledését és a mozdony kerekei alá került, melyek daradokra tépték. A vizsgálatot megindították.

Elérték az északi sarkot.

Budapest, szeptember 2. Kooe amerikai orvos, északsarki utazó elérte az északi sarkot. Az egész világ tudományos világa nagy örömmel fogadta a hírt.

A pokolgépes százados.

Székesfehérvár, szept. 2. Junga Sebő százados elmebeteg. A fogházban örültségi rohamok jöttek rá. A székesfehérvári fogházból a budapesti helyőrség kórházába internáltak.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, szeptember 2.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelt. Gyöngye iránzat mellett 40,000 métermázsa került forgalomba 5 fillérrel olcsóbb árakon. Egyéb gabonanemek közül rozs és tengeri 5 fillérrel olcsóbb, a többi nyugodtak. Idő: esős.

Buza októberre	13:36—37
Buza áprilisra	13:55—56
Rozs októberre	9:40—41
Rozs áprilisra	9:69—70
Zab októberre	7:24—25
Zab áprilisra	7:48—49
Tengeri szeptemberre	7:35—36
Tengeri májusra	7:05—06
Repce augusztusra	00:00—00

Idegenek Debreczenben

— szeptember 1. —

Az Arany Bika szállodában: Gróf Tisza István v. b. t. t. Geszt. — György Endre v. b. t. t. N.-Somkut. — Schmiéd Ödön műszaki tanácsos Budapest. — Schrecker B. bankigazgató Miskolc. — Béressyné és kísérete földbirt. Ersemjén. — Dr. Hegedüs H. ügyvéd Fertő. — Kiss László theológus Baja. — Barna Bertalan közjegyző Somkut. — Knopf M. utazó Berlin. — Schulz M. utazó Wien. — Zeisler és neje utazó Szeged. — Böhm Hugó utazó Wien. — Weiner Béla utazó Wien. — Morametz M. utazó Wien. — Shampfel János utazó Budapest. — Ripper Jenő utazó Budapest. — Janovich Sándor utazó Budapest. — Herskovics I. földbirtokos Zilah.

A Royal szállodában: Fekete József lelkész Budapest. — Kohn Andor utazó München. — Pick Károly utazó Budapest. — Rovó Aladár utazó Budapest. — Weisz Rezső utazó Budapest. — Urbán József utazó Budapest. — Schveiger N. igazgató Budapest. — Rosenfeld Salamon biztos Püspök-ladány. — Zimmermann Fürst utazó Bécs. — Schiller Frigyes utazó Ungvár. — Pálur Miklós lelkész Érkvás. — Paliny József mérnök Budapest. — Geszindt Adolf utazó Bécs. — Dr. Grausz Máttyás ügyvéd Helyben. — Gruber Kálmán utazó Budapest. — Schvarev Armin gyáros Budapest. — Rose Miklós tanár Helyben. — Jing Mihály törvényszéki bíró Szatmár. — Krecsed Miklós utazó Kassa. — Küble Ede gyáros Bécs. — Meisinger Gedeon utazó Bécs. — Gyurkovics Lőrinc földbirtokos Győr. — Dr. Fischer Jákó ügyvéd Szabadka. — Tumlász Milos földbirtokos Szabadka.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS
GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

zel gyomor, vese, hólyag és
belhántalmánál vala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.

Debreczenben kapható:
KONTSEK GÉZA
fűszer- és csemege kereskedésében
DEBRECZEN, Kossuth-utca.

REGÉNY CSARNOK.

A nagy rejtély.

— Folytatás. —

Amint e kérdést intézte hozzám, a kocsit jelentették, mely a kertajtónál várt reánk. Felkeltem, karjába fogódtam s jó hálaesőket nyomtam rózsás öreg arcára.

— Csak két dolgot, — mondtam. — Üljön le Dexter ur széke mögött, úgy, hogy ő ne láthassa önt. De egyuttal gondja legyen rá, kedves Benjámín, úgy ülni, hogy engemet jól láthasson.

— Minél kevesebbet látok Dexter urból, annál jobban szeretem, — dörmögött Benjámín. — S mit kell tennem, miután Dexter mögött helyet foglaltam?

— Várnia kell, míg jelt adok önnek s ha meglátja, rögtön jegyzékönyvébe kell jegyeznie azt, mit Dexter ur éppen mond, s ezt folytatja mindaddig, míg egy másik jelt nem fogok adni, mely annyit jelent, hogy: — „Elég!”

— Jól van! — monda Benjámín. — Tehát mi lesz a jel a „kezdésre” és mi a jel az „elégre”?

Még nem voltam elkészülve e kérdésre. Kértem, segítene, adna utasítást erre nézve. Nem! Benjámín semmiféle tevékeny részt nem akart venni a dologban. Megadással türtte, hogy semleges eszközként használtassék, de itt véget ért az engedékenysége, többre nem vállalkozott.

Saját leleményességemre lévén utalva, nem volt könnyű dolog oly sürgönyre dsz rí feltalálni, mely Benjámint kellőleg figyelmeztesse anélkül, hogy Dexter gyanuját fölkeltsé. A tükörbe néztem, nines-e talán öltözékemben valami minék hasznát vehetném e célra. Fülönfüggőim juttattak azon eszmére, melyre szükségem volt.

— Gondom lesz rá, hogy karosszékben üljek, — szoltam. — Ha látja, hogy a karosszékre könyökölök és kezemet fülönfüggőmhöz emelem, mintha játszanék vele, írja le amit Dexter mond, és folytassa jegyzeteit mindaddig, — mondjuk, mindaddig, amíg hallja, hogy székemet tolom. E hangra szűnjék meg őrni. Megértett?

— Megértettem.

Elindultunk Dextert meglátogatni.

XXXIX. FEJEZET.

Nemezis.

Ez alkalommal a kertész nyitott ajtót nekünk. Világos volt, hogy rendelet kapott, várja meg érkezétemet.

— Valéria negysád? — kérde.

— Igen.

— És barátja?

— És barátom.

— Tessék felmenni. Hiszen már ismerik a házat.

Az első esarnokön áthaladva, egy percre megállottam s egy kedvence botra néztem, melyet Benjámín még mindig a kezében tartott.

— Botja csak utjában lesz, — mondtam. — Nem lenne-e helyesebb, ha itt hagyná az előcsarnokban?

— Szükségem lehet még botomra odafenn, — válaszolt Benjámín dacosan. — Én nem felejtettem még el, mi történt a könyvtárban.

Nem vitára való idő volt ez. Felvezettem a lépcsőn.

A felső lépcsősorra érve, egyszerre sikoltás hallatszott a felső szobából, melyre a mély esend közepett mindketten összebordadtunk. Olyan volt, mint egy szenvedő lény kínos sikoltása, s mielőtt a kerek előszobába léptünk volna, ez a sikoltás még kétszer ismétlődött.

Én voltam az első, ki a belső szobához közeledett, s így leghamarabb láttam meg a sokoldalú Miserrimus Dextert, jel emének egy újabb, borzasztó oldaláról mutatva be magát.

(Folyt. köv.)

Intézeti fehérnemű Kardos Lászlónál, Kossuth-utca 9.

Fü ingek, siffonból	2 60 korona.
Fü hálóingek, siffonból	3 20 korona.
Fü lábravalók, pamutvászon	1 80 korona.
Fü lábravalók, félvászon	2— 2 20 korona.
Fü lábravalók, croise	2 40 korona.
Leányingek, siffonból	2—, 2 40, 2 80, 3 20 korona és feljebb.
Leányingek, vászonból	3—, 3 40, 4 40, 4 80 korona és feljebb.
Leánybugyogók, siffonból 1 50, 1 80, 2—, 2 40 korona és feljebb.	
Leánybugyogók, barchentből	1 80 korona és feljebb.
Leány szoknyák, barchentből	2 10 korona és feljebb.
Leány szoknyák, siffonból 2 20, 2 60, 3 30, 4— korona és feljebb.	
Leány hálókötösök, siffonból	2 50 korona és feljebb.
Leány hálóingek, siffonból	3 20, 3 40, 3 60 korona és feljebb.
Zsebkendők	12 fillértől feljebb.
Matracok	11— koronától feljebb.
Paplanok	6 80 koronától feljebb.

Ágyterítők, asztalneműek, ágyneműek, törülközők, alsóderekak, fü gallérok, kézelők és más szükséges dolgok.

Elsőrendű minőség.

Telefon 113.

ALAPITTATOTT 1831.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszert gyöngéledők, vérszegények lábadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több, mint 6000 orvosi elismerő nyilatkozat.

J. Serravallo,

csász. és kir. udvari szállító

TRIEST-BARCOLA.

Kapható a gyógyszerárakban fél lit. ü. 2 kor. 60 fill., 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Iskolás

fiuk és leánykák részére

kész fehérneműek, paplanok

ágyterítők, flanel-takarók, pokrócok, harisnyák, zsebkendők, valamint felsőruhákra legjobb minőségű és tartós szövetek és mosóárak igen jutányos és szabott árban beszerezhető

Szépe Lajos

női divat és fehérnemű üzletében

Debreczen,

Kossuth-utca 6. sz.

Rothsohnék-féle gyógyszerár mellett.

- Aker Ön eredményesen hirdetni?
— Kérje a 412. számú telefont!

Az iskolai év kezdetén

ajánlunk:
leány- és fiú fehérműveket,
zsebkendők, harisnyák, paplan,
matrac, ágy fehérművek és
flaneltakarókat
nagy választékban, jutányos áron

Donogán és Somossy
Debreczen,
Kistemplom-bazár.

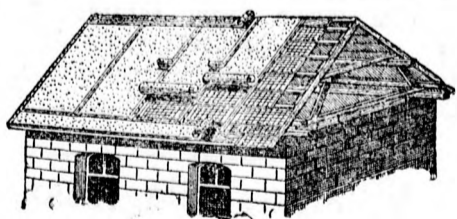
Tüzifa eladás.

A székelyhidi uradalomnál

1908-9 vágásu, elsőrendű cser hasáb
tüzifa waggononkint (100 q), apátkereszt-
uri állomásnál kocsiba rakva 115 (Egy-
száztizenöt) koronaért, — öt waggonon
felüli rendelésnél waggononkint 110 ko-
ronaért eladó.

A vasuti fuvardíj kocsinként apátkereszturi
állomástól Bihardiószegig 18 korona 74 fillér,
Gyapolyig 21.74, Paptamásiig 23.74, Biharig
26.74, Nagyváradig 30.74, Debreczenig 34.74,
Szoboszlóig 39.74, Kabáig 45.74, Püspökladányig
50.74, Karcagig 53.74, Kisujszállásig
58.74, Mezőkeresztesig 37.74, Berettyóújfaluiig
40.74, Bárándig 47.74, Cséffig 42.74, Nagy-
szalontáig 45.74, Sarkadig 50.74, Gyuláig
53.74, Békéscsabáig 58.74, Horgosig 85.74,
Szabadkáiig 90.74, Zomborig 102.74, Érselindig
17.74, Érmihályfalváig 22.74, Nyirábrányig
29.74, Vámospéresig 29.73, Hajdúhadházig
39.74, Ujfehértóig 45.74, Császárszállásig 47.74,
Nyiregyházaig 47 korona 74 fillér.

A rendelések a székelyhidi urada-
lom számtartói hivatalához inté-
zendők és pedig az összeg előleges
megküldése mellett.

Biehn Asphalt fedőlemezei

elszigetelő lemezek.

Takarék tüzhelyek
Francia konyhák

Sesztina Lajos

vasraktárában

Debreczen, Piac-u. 23.

Az összes középiskolákban,

u. m.: gymnasium, reál, kereskedelmi,
felsőleány, polgári fiú- és leányisko-
lákbán, tanító- és tanítónőképződékekben
stb. szükséges

tan- és segédkönyvek

használt, de kifogástalan jó állapot-
ban kaphatók, ugyancsak az összes isko-
lákbán használt író- és gyakorló füzetek,
író- és rajzszerek, rajztömbök, körzők,
rajzdeszkák, fejes- és háromszög vonalzó,
festékek, tusok, színes tenták stb. leg-
előnyösebben beszerezhetők

Szabó István

antiquáriuma, papír-, író- és rajzszerek
kereskedésében

Debreczen, Piac-u. 16.

(Alföldi Takarékpénztár épület.)

CSÁSZÁRFÜRDŐ.

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgal-
mas-rend tulajdona. Elsőrangú kénés hévvízű
gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő,
kényelmes iszap-, medence- és kádfürdők,
melyek kiváló gyógyhatással használatnak
az összes reumatikus- és idegenbántalmaknál.
Uzodák, hőlég-, szénzavas- és villamviz-
fürdők. Ivó- és belélegzési kúra. Prospektust
ingyen és bérmentve küld

az IGAZGATÓSÁG.

12,139—1909.

HIRDETMÉNY.

Debreczen sz. kir. város házipénztárának és az általa kezelt alapok-
nak 1910. évi költségelőirányzata elkészült s az a törvény rendelkezéséhez
képest, a folyó évi szeptember hó 2-ik napjától közszemlére kitétetett
a város számvevői hivatalánál (Városház, I. emelet), ahol is az a hivatalos
órák alatt megtekinthető.

Erről a város adózó lakossága azon felhívással értesítettik, hogy
a költségvetésre vonatkozó netaláni észrevételek a közgyűlés napját meg-
előző öt nappal a Tanácshoz adhatók be.

Debreczen, 1909 augusztus hó 30-án.

A városi Tanács.

Legrégibb épületüvegezési és képkeretezési vállalata

Blattner Gyula

Főter 69., Megyeházzal szemben.

Telefon 468. sz.

Alapított 1801.

Építkezések beálltával ajánlja magát új és ó épületek, kirakatok
beüvegezésére, melyekhez állandóan nagy raktárt tartok minden-
nemű üvegtáblákból.

Gyors és pontos kiszolgálás,
jutányos árak. Költségvetések
kivánatra díjtalanul. Állandó
nagy raktár mindennemű kész
ablakokban, ugyancsak képkeretekben, stb.

LOHR MÁRIA

ezelőtti KRONFUSZ

CSIPKE-, VEGYTI SZITÓ ÉS KELME
FESTŐ

BUDAPEST, VIII., BAROS-U. 85.

FIÓKOK:

IV., Eskü-ut 6. sz. V., Harmincad-u. 4.

(Klotild-palota.) VIII., József-körut 2.

VI., Andrásy-ut 16. IX., Káivín-tér 9.

VI., Terézkörut 39. V déki megbízások gyorsan és gon-
dosan teljesítetnek.

Kesztyűmosó és tisztító intézet.

Finom, puha, vékony, tartós

kesztyűk

nagy választékban kaphatók

Vitárus Sándor

külföldön tanulmányozott orvosi
műkötszerész, kesztyűs mester

Debreczen, Szent-Anna-utcában
bent 1. szám.

Kötszerekben specialista.

Állandó raktár saját gyártmányu kesztyűk-
ben, kötszerekben, gummi különlegességek-
ben és betegápolási cikkekben.

ELVEM: Lelkiismeretes kiszolgálás.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Apróhirdetéseket a kiadóhivatalt felvesz d. e. 8-1-ig és d. u. 2-8-ig gróf Dégenfeld-tér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen“ apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha társat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszer keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik: „Zugló“ jeligére.

A német nyelv gyakorlása végett ismeretséget óhajt kötni uri fiatalember, oly tisztességes nő vagy férfival, ki magyarul csak nagyon keveset tud. Leveleket a kiadóba „Drezda“ jeligére kérek.

Feltétlen uri ember hasonló urhölgy komoly ismeretségét óhajtja. Levelet „Kélelemes sétatartner“ jeligére a kiadóba kér.

Ajánlat.

Pörkölt kávé különlegességek villanyüzemű kávé pörkölte a kirakatban, Félégyházi Jánosnál Piac- és Miklós-utca sarok.

Írásbelli másolási munkákat szép, helyesírással bíró fiatalember elvállal. Cim a kiadóban.

Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rosenberg Béni Debreczen Bádógos-u. 1. 15

Borsos-féle hajszesz kapható Mihalovits Jenő gyógyszerertárában.

Tüzifa raktár átvétel!

Értesitem a mélyen tisztelt vevőközönséget, hogy SZEGÁLL ZSIGMOND ur 25 éve fennálló

tüzifa raktárát

átvettem.

Midőn ígérem, hogy a t. vevőközönséget kitűnő, elsőrendű tüzfával a legpontosabban és legjutányosabb árban fogom kiszolgálni, kérem, hogy bizalmukkal megajándékozni sziveskedjenek. Megrendelések eszközölhetők

NAGY SAMU dohánytőzsdéjében (Városháza épület) és a máv. fűtőháza mellett lévő tüzifa raktárban telefonon is.

Telefon szám 625.

Teljes tisztelettel

Miklós Emil

Jókai-utca 28. szám.

Két uri tanuló teljes ellátásra elvállalok. Bethlen-utca 41. szám alatt, Esetleg zongora is használható.

Iskolakönyvek vidéki megrendelését leggyorsabban és pontosan intézi, Debreczen legrégebb könyv- és papirkereskedése: Csáthy Ferenc, Egyház-tér 2. sz.

Blattner Gyulánál főtér, megyeházzal szemben, képek keretezése a leggyorsabban készülnek.

Zongora órákat ad kezdők és haladók számára előkelő urleány. Cim a kiadóban.

Kereslet.

Egy jó családból való fiu tanulónak Juhász István épület- és műlakatos vállalatánál felvétetik. Kazinczy-utca 2. sz.

Árva leány, feltétlenül tisztességes, azonnali alkalmazást és igazi otthont nyerhet — mint minden — keresztyén uri családnál. Cim a kiadóban.

Eladás.

Budapest és Cegléd között 635 hold uri birtok, I. osztályú kötött föld, gazdag felszereléssel, úgy, mint van, terméstakarmánnyal, ára 250,000 forint. Fehérmegyében 1380 hold — vasutja Bieske — puszta földek épületekkel, 250 forint holdja, 65% ammortizációs költségen rajta marad. — Bővebbet Cserepes Gyulánál, Budapest, Szondy-utca 72.

Bérbe adó Pestmegyei 1700 hold magyar uri birtok, vasuton Pestről 1 óra; tehénészet, dohánytermelés, Október hó 1-től 12 évre; kötött földek, hullámos részletek. Cserepes Gyulánál, Szondy-utca 72., Budapest.

Bihar—Díószegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz., ugyanott az idejé termés, cirka 100 hektoliter, eladó.

Billiárd-asztal, ebédlő-kredenc eladó, asztalosmunkákat elvállalok. Eötvös-utca 112. Nagy.

Egy jókarban levő zongora eladó. Cim a kiadóban.

ISKOLÁS FIUK

és leányok részére olcsó, szabott áron beszerezhetők:

Kész fehérneműek, ingek, lábravalók, harisnyák, zsebkendők.

Paplanok, matrácok, agylepedők, flaneltakarók.

Fiuknak Brassói posztók,

Leányoknak intézeti sötétkék

gyapju Cheviot ruhaszövetek és hozzávalók

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára

Debreczen, Rózsa-u. I.

Alapított 1842. évben.

Legbiztosabb szépitőszert a

FÁY-fele ARC-CRÉM.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.
Hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkitűnőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arc bőr tisztátalanságai ellen.

Egy tégely ára egy korona
Hozzávaló „Fáy-szappan“ szintén egy korona
Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ gyógyszerészénél =
Debreczen, Kossuth-utca 8.,
a színház mellett. * Telefon sz. 469.
„ARANYEGYSZARVU“ gyógyszerertár.

Villamos világitást

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, malmok, gyá ak, kastélyok saját üzemi berendezéseket, dynamo-motor szellőztető, telefon, szobacsengő berendezéseket helyben és vidéken a legnagyobb szakértelemmel szavatosság mellett

Fazekas Imre

készít DEBRECZEN, Piac-u. 77. Telefon 567. Eredeti Dr. Just Wolfram lámpa gyári raktára. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Villamos világitást,

telefonok, villamos csengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken legjobb anyaggal, legolcsóbban eszközöl

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos-szerelési vállalat. — Csillárok, ivlámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányú Wolfram és Osmium égőket.

A BORSOS-féle

HAJSZESZ a legjobb hajnövesztő és hajápoló szer. **Hatása bámulatos.** Megszünteti a hajhullást, a hajvégek megtöredezését. NŐTETI A HAJÁT és nem változtatja annak színét. — Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszerertárában

DEBRECZEN.